

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Martina Kříže a soudců Martina Bobáka a Jana Ferneckého ve věci

žalobkyně: **V. K.**
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 00 Praha 7

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, který spočíval ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu, zaevidované pod čj. OAM-0378043/DO-2025, pro její nepřijatelnost dne 7. 5. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 7. 5. 2025 její žádost o dočasnou ochranu, zaevidovanou pod čj. OAM-0378043/DO-2025, jako nepřijatelnou, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se přikazuje, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu ze dne 7. 5. 2025 zaevidované pod čj. OAM-0378043/DO-2025.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně je občankou Ukrajiny. V ČR dne 7. 5. 2025 požádala o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

předpisů (lex Ukrajina). Tuto žádost však žalovaný označil jako nepřijatelnou, neboť žalobkyně získala dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Polsku). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.

2. Žalobkyně s postupem žalovaného nesouhlasila. Žalobou se domáhala vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného spočívající v tom, že její žádost vrátil jako nepřijatelnou, byl nezákonný. Zároveň požadovala, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 17. 7. 2025 navrhl, aby soud žalobu zamítl. Přitom zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát snesl v jiných řízeních před zdejším soudem (např. v nedávné době v řízení pod sp. zn. 18 A 49/2025).
4. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS].
5. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.). Nařídít jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, který žalobkyně u žalovaného podala a který jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma účastníkům řízení z povahy věci dobře znám, není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat ani jinými listinami, ani důkazy označenými ve vyjádření žalovaného. Žádný z těchto dokumentů nebyl v rozsahu potřebném pro posouzení důvodnosti žaloby relevantní. Skutkové poznatky, jež by jejich případným provedením k důkazu soud nabyl, nepotřeboval pro posouzení opodstatněnosti žalobní argumentace. Obsah žádného dokumentu nemohl nic změnit na věcném hodnocení tohoto sporu.
6. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2008, čj. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
7. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv, a to bez ohledu na to, že jí již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (v Polsku). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 30. 5. 2017, čj. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
8. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
9. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V prvé řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ze dne 27. 2. 2025, věc C-753/23, *Krasiliva*, na nějž NSS navázal

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

„dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, čj. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, ze dne 3. 4. 2025, čj. 1 Azs 336/2024-42, a již zmíněným rozsudkem ze dne 3. 4. 2025 čj. 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky ze dne 8. 4. 2025, čj. 9 Azs 20/2024-37, ze dne 17. 4. 2025, čj. 2 Azs 271/2024-43, ze dne 24. 4. 2025, čj. 10 Azs 4/2025-49, ze dne 25. 4. 2025, čj. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).

10. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky ze dne 23. 4. 2025, čj. 10 A 6/2025-61, ze dne 30. 4. 2025, čj. 5 A 36/2025-38, ze dne 16. 5. 2025, čj. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025, čj. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025, čj. 18 A 22/2025-52, ze dne 17. 6. 2025, čj. 10 A 56/2025-39; osmnáctý senát posledně v obdobné věci rozhodl rozsudkem ze dne 17. 7. 2025, čj. 18 A 49/2025-33). Nyní rozhodující senát se s jejich závěry plně ztotožňuje, v dalším z nich proto vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutichající polemiku s dubnovou judikaturou známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich celistvosti neustále opakoval.
11. Klíčovým zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v České republice, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) lex Ukrajina z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (Temporary Protection Platform) jako držitel povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
12. Soud proto přisvědčil žalobkyni, že mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobkyně tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by jí ostatně dočasná ochrana v Polsku nebyla udělena). Svědčí jí tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného nemohla realizovat.
13. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady z 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, a stejně tak ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie dne 24. 7. 2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

14. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasnou ochranu v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemisťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

15. Pomine-li soud tu skutečnost, že dle jeho čl. 2 vstupuje toto „aktualizační“ prováděcí nařízení v platnost až 20. dnem od vyhlášení (ke dni vyhlášení tohoto rozsudku tak dosud není platné), stejně jako to, že ustanovení recitálu (preamble) unijních předpisů nejsou závazná, cit. část recitálu nutně nezpochybňuje závěry NSS vyjádřené v „dubnové“ judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva EU. I kdyby tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se NSS nutně mýlil.
16. Předně z nich neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádosti žalobkyně mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelné bez toho, aby je „propustil“ k věcnému posouzení. Soud upozorňuje, že žalobkyně měla dle svého tvrzení získat dočasnou ochranu v jiném členském státu (v Polsku). Podle soudu žalovaný musí okolnosti trvání této dočasné ochrany blíže zjišťovat. Nemůže se spokojit pouze s údajem v informačním systému členských států (*Temporary Protection Platform*).
17. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou NSS přitom není s těmito cíli v rozporu, nevede k vícenásobné registraci (požívání dočasné ochrany ve více státech). Zejména ne potud, pokud od žalovaného vyžaduje náležitě ověření trvání povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.
18. K žalovaným citované judikatuře švýcarských soudů lze uvést, že názory v ní obsažené nejsou pro posouzení problematiky v dané věci relevantní, neboť Švýcarsko není členským státem EU a při posuzování žádostí o dočasnou ochranu se řídí zcela jinými prameny práva. Proto nejsou závěry plynoucí z této judikatury přenositelné na nyní posuzovanou věc.
19. Z výše popsanych důvodů soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni 7. 5. 2025 vrátil její žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádosti.
20. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní polské pobytové oprávnění nadále platné a trvá, žalovaný žalobkyni poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobkyně na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.

dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá držitelce dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalobkyni, aby sama v přiměřené lhůtě učinila kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu jí žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

21. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto by jí podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náleželo právo na náhradu nákladů, které v řízení před soudem důvodně vynaložila. Vzhledem k tomu, že byla od poplatkové povinnosti osvobozena a u soudu neuplatnila jiné náklady, soud jí žádnou náhradu nákladů řízení nepřiznal (srov. rozsudek NSS z 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, který o ní též rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. srpna 2025

Martin Kříž v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. Š.